

Sygn. akt VII U 1425/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 stycznia 2019 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Małgorzata Jarząbek

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 14 stycznia 2019 r.

w Warszawie

sprawy J. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o emeryturę pomostową

na skutek odwołania J. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 11 października 2018 r. znak: (...)

- oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Ubezpieczony J. J. w dniu 23 października 2018 r. złożył odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 11 października 2018 r., znak: (...), odmawiającej mu emerytury pomostowej i wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie prawa do świadczenia emerytalnego.

W uzasadnieniu odwołania ubezpieczony wskazał, że organ rentowy nie uznał jego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach w okresie od 1 listopada 1994 r. do 28 lutego 1998 r. jako instruktora mechanika lotniczego w (...) S.A., natomiast ubezpieczony nie zgadza się z takim stanowiskiem organu rentowego, bowiem, charakter wykonywanej przez niego pracy na tym stanowisku jest zgodny z wykazem A rozporządzenia (odwołanie k. 3 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie z dnia 22 listopada 2018 r. wniósł jego oddalenie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. w trybie art. 148¹ § 1 k.p.c. W uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie organ rentowy podniósł, że odwołujący pozostaje nadal w zatrudnieniu w (...) Sp. z o.o., a więc nie spełnia warunku o którym mowa w art. 4 pkt 7 ustawy o emeryturach pomostowych. Ponadto, w ocenie organu rentowego, odwołujący nie spełnia również warunku, o którym mowa w art. 4 pkt 2 ustawy o emeryturach pomostowych, ponieważ udokumentował 12 lat, 11 miesięcy i 29 dni pracy w szczególnych warunkach. Organ nie uznał okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach od 1 listopada 1994 r. do 28 lutego 1998 r. jako instruktora mechanika lotniczego w (...) S.A., ponieważ stanowisko to nie jest zgodne z wykazem A, działem VIII, poz. 12 pkt 11 załącznika nr 1 do rozporządzenia nr 64 Ministra Komunikacji z dnia 29 czerwca 1983 r. (Dz. U. MK nr 10 z dnia 13 lipca 1983 r., poz. 77), gdzie wskazano stanowisko „mechanik lotniczy silnikowy zatrudniony na starcie i płycie lotniska”. Ponadto podczas postępowania wyjaśniającego z zakładem pracy ustalono, że w okresie od 1 marca 1998 r. do 31 grudnia 2008 r. ubezpieczony

wykonywał również prace na stanowisku instruktor mechanik lotniczy, jednakże tego okresu pracodawca nie zaliczył do okresów pracy w szczególnych warunkach (odpowiedź na odwołanie k. 4 – 4 verte a.s.).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

J. J. urodzony w dniu (...) od dnia 16 lipca 1979 r. do dnia 13 lipca 2010 r. był zatrudniony w (...) S.A., z dniem 14 lipca 2010 r. został przeniesiony, na podstawie art. 23 k.p. do pracy w (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. gdzie pracuje nadal na stanowisku mechanika lotniczego obsługi II (zaświadczenie k. 11 tom II akt emerytalnych).

Odwołujący w powyższym okresie zatrudnienia pracował na stanowiskach:

- od 17 października 1979 r. do 31 grudnia 1991 r. mechanika lotniczego silnikowego;
- od 1 stycznia 1992 r. do 30 kwietnia 1993 r. mechanika lotniczego silnikowego IIIA;
- od 1 maja 1993 r. do 31 maja 1994 r. mechanika lotniczego KL. II;
- od 1 czerwca 1994 r. do 31 października 1994 r. mechanika lotniczego silnikowego KL. II;
- od 1 listopada 1994 r. do 28 lutego 1998 r. instruktora mechanika lotniczego;
- od 1 marca 1998 r. do 30 kwietnia 2010 r. instruktora mechanika lotniczego;
- od 1 maja 2010 r. do 30 czerwca 2010 r. mechanika lotniczego obsługi I;
- od 1 lipca 2010 r. do 30 września 2015 r. mechanika lotniczego obsługi II;
- od 1 października 2015 r. do 30 września 2016 r. inżyniera obsługi technicznej;
- od 1 października 2016 r. do nadal mechanika lotniczego obsługi II.

(zaświadczenie wykonywania prac w szczególnych warunkach k. 13 tom II akt emerytalnych, pismo (...) z dnia 14 sierpnia 2018 r. k. 18 tom II akt emerytalnych).

Ubezpieczony w dniu 2 lipca 2018 r. złożył do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wnioski o emeryturę pomostową (wniosek o emeryturę pomostową, k. 1 - 2 akt emerytalnych).

Na podstawie dowodów uzyskanych w wyniku przeprowadzonego postępowania organ rentowy przyjął za udowodnione okresy nieskładkowe w wymiarze 2 lat, 3 miesięcy, 17 dni oraz okresy składkowe w wymiarze 36 lat, 7 miesięcy i 7 dni, tj. łączny staż sumaryczny w wymiarze 38 lat, 10 miesięcy i 24 dni. Jednocześnie organ rentowy ustalił, że ubezpieczony nie udowodnił okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych, wynoszącego co najmniej 15 lat oraz nie udowodnił rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą. Zakład Ubezpieczeń Społecznych poinformował także, że do pracy wykonywanej w szczególnych warunkach w myśl art. 4 ustawy pomostowej nie zostały zaliczone okresy zatrudnienia: od 1 listopada 1994 r. do 28 lutego 1998 r., ponieważ pracodawca w zaświadczeniu wykonywania prac w szczególnych warunkach podał stanowisko „instruktora mechanika lotniczego”, które nie jest zgodne z wykazem A, działem VIII, pozycją 12 pkt 11 zarządzenia resortowego ministra. W pkt 11 zarządzenia nie figuruje stanowisko instruktor mechanik lotniczy. Organ rentowy zaliczył do pracy w szczególnych warunkach łącznie 12 lat, 11 miesięcy, 29 dni (decyzja z dnia 11 października 2018 r. k. 11 akt emerytalnych).

Wskazany stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dokumentów zawartych w aktach sprawy, w tym w aktach rentowych, które ocenił, jako w pełni wiarygodne. Dokumenty były, bowiem wiarygodne, korespondowały ze sobą oraz tworzyły spójny stan faktyczny. Co istotne, strony nie kwestionowały ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym

stanem rzeczy, a zatem okoliczności wynikające z tych dokumentów, należało uznać za mogące stanowić podstawę ustaleń faktycznych.

Sąd zważył co następuje:

Odwołanie J. J. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 11 października 2018 r., znak: (...) nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie należy zważyć, iż zgodnie z art. 148¹ § 1 kodeksu postępowania cywilnego (Dz.U. z 2018 r., poz. 155 t.j., dalej: k.p.c.) sąd może rozpoznać sprawę na posiedzeniu niejawnym, gdy pozwany uznał powództwo lub gdy po złożeniu przez strony pism procesowych i dokumentów, w tym również po wniesieniu zarzutów lub sprzeciwu od nakazu zapłaty albo sprzeciwu od wyroku zaocznego, sąd uzna - mając na względzie całokształt przytoczonych twierdzeń i zgłoszonych wniosków dowodowych - że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne. Analizując treść złożonych przez strony dokumentów, w szczególności podniesione przez odwołującego zarzuty Sąd uznał, że okoliczności faktyczne nie były w sprawie sporne. Zważywszy na brak wniosków dowodowych wymagających wyznaczenia rozprawy w niniejszej sprawie, a także z uwagi na całokształt przytoczonych twierdzeń, zaistniały podstawy do uznania, że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne (art. 148¹ § 1 k.p.c.), zwłaszcza, że żadna ze stron nie złożyła wniosku o jej przeprowadzenie (art. 148¹ § 3 k.p.c.). Spór nie dotyczył zdaniem Sądu Okręgowego faktów lecz prawa, co w konsekwencji pozwoliło na rozpoznanie sprawy na posiedzeniu niejawnym.

Przechodząc do meritum wskazać należy, iż podstawę prawną żądania ubezpieczonego stanowią przepisy ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2008 r. Nr 237 poz. 1656). Ustawa ta ma charakter przejściowy, ograniczając prawo do uzyskania świadczenia dla osób urodzonych po dniu 31 stycznia 1948r., które prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze rozpoczęły z dniem 1 stycznia 1999r. Celem tej ustawy jest ograniczenie kręgu uprawnionych do emerytury z powodu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze do mniejszej liczby sytuacji uzasadnionych rzeczywistą koniecznością przejścia na emeryturę przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w których oczekiwania osób, które rozpoczęły wykonywanie takiej pracy na starych zasadach, na wcześniejsze przejście na emeryturę, powinny zostać zaspokojone (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 2012r., II UK 164/11, OSNP 2013, nr 5-6, poz. 62 i z dnia 4 września 2012r., I UK 164/12, LEX nr 1284720).

Wskazany cel ustawy o emeryturach pomostowych realizują przepisy określające warunki nabycia prawa do przewidzianego w niej świadczenia, w tym art. 4 i art. 49. W myśl pierwszego z nich, prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

1. urodził się po dniu 31 grudnia 1948r.;
2. ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
3. osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
4. ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
5. przed dniem 1 stycznia 1999r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
6. po dniu 31 grudnia 2008r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
7. nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

W rozpatrywanej sprawie bezsporne było, że J. J. na dzień złożenia wniosku o emeryturę pomostową, jak również w dacie wyrokowania, wciąż pozostawał w zatrudnieniu w (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W.. Wobec tego nie została przez niego spełniona przesłanka z art. 4 pkt 7 ustawy o emeryturach pomostowych.

Okoliczność nierozwiązania stosunku pracy z ubezpieczonym i kontynuowania zatrudnienia została potwierdzona kilkakrotnie w zaświadczeniach wystawianych przez pracodawcę na potrzeby toczącego się przed organem rentowym postępowania wyjaśniającego, również ubezpieczony w piśmie procesowym z dnia 13 grudnia 2018 r. potwierdził, że nadal pozostaje w zatrudnieniu, co w jego ocenie jest nieistotne.

Z powyższym stanowiskiem ubezpieczonego Sąd nie może się zgodzić, bowiem niezależnie od spełnienia przez ubezpieczonego innych warunków określonych w art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych, pozytywne rozstrzygnięcie i dokonanie zmiany zaskarżonej decyzji nie było możliwe. Zgodnie z brzmieniem cytowanego przepisu oraz w świetle jednolitego orzecznictwa „przesłanki nabycia prawa do emerytury na podstawie przepisów o emeryturach pomostowych muszą być spełnione łącznie. Oznacza to, że brak choćby jednego z tych warunków powoduje niemożność nabycia uprawnień emerytalnych” (wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 26 kwietnia 2012r., sygn. akt III AUa 252/12).

Analizowane pozostawanie przez ubezpieczonego w stosunku pracy stanowi samodzielną i negatywną przesłankę dotyczącą możliwości przyznania mu prawa do emerytury pomostowej. Brak spełnienia tej przesłanki, niezależnie od tego, czy inne się ziściły, czyni niemożliwym uwzględnienie żądania ubezpieczonego w zakresie przyznania wnioskowanego świadczenia, a ponadto czyni bezcelowym badanie spornej kwestii związanej z okresami pracy ubezpieczonego w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze. Postępowanie dowodowe dotyczące tej okoliczności było zatem bezprzedmiotowe, bowiem jak wskazał Sąd Apelacyjny w Krakowie w wyroku z dnia 24 lutego 2016r. (sygn. akt III AUa 476/15), brak spełnienia jednej przesłanki zwalnia sąd od rozpatrywania pozostałych warunków przysługiwania prawa do świadczenia, ponieważ w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych sąd orzeka o prawie do konkretnego świadczenia (w tym wypadku o prawie do emerytury pomostowej), a nie o poszczególnych przesłankach ich przysługiwania. To oznacza, że sąd oddala odwołanie w przypadku niespełnienia chociażby jednego warunku przyznania świadczenia.

Podobne stanowisko wyraził również Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 6 grudnia 2013 r. (sygn. akt III AUa 524/13), w którym jednoznacznie wskazał, że sąd ubezpieczeń rozpoznający odwołanie od decyzji organu rentowego odmawiającej prawa do świadczenia rozstrzyga o prawie do konkretnego świadczenia, nie zaś o poszczególnych elementach składających się na to świadczenie. W sytuacji zatem, gdy ubezpieczony nie spełnia jednej przesłanki, brak jest podstaw do badania pozostałych przesłanek warunkujących prawo do emerytury.

Sąd Okręgowy uznał, że skoro J. J. nadal pozostaje w stosunku pracy, który nie został rozwiązany, bezprzedmiotowe są rozważania w przedmiocie charakteru pracy wykonywanej przez niego w poszczególnych okresach zatrudnienia w warunkach szczególnych. Niezależnie bowiem od dokonanej w tym zakresie oceny, oparta na niespornym ustaleniu wskazującym na nierozwiązanie stosunku pracy - jako nieodzownej przesłance warunkującej przyznanie prawa do emerytury pomostowej - zaskarżona decyzja jest uzasadniona. W uzupełnieniu należy dodać, że postępowanie w sprawach z zakresu ubezpieczeń ma charakter rozpoznawczy i kontrolny. Pierwsza właściwość skupia uwagę na samodzielnej ocenie przesłanek warunkujących prawo do świadczenia, druga koncentruje się na ocenie zasadności rozstrzygnięcia dokonanego przez organ rentowy. Ustalenie przez sąd, że ubezpieczony nie spełnia jednego z kumulatywnych warunków uzasadniających przyznanie emerytury, zwalnia go od badania pozostałych. W tym wypadku funkcja kontrolna postępowania ma charakter dominujący, co oznacza, że sąd nie ma obowiązku realizować powinności rozpoznawczych, gdyż te w ostatecznym rozrachunku nie doprowadzą i tak do przyznania ubezpieczonemu świadczenia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 września 2014 r., sygn. akt I UK 7/14; LEX nr 1511381).

Reasumując, w rozpoznawanej sprawie, według stanu na dzień wyrokowania, brak było podstaw do przyznania ubezpieczonemu emerytury pomostowej. Sąd Okręgowy ocenił zatem, że zaskarżona decyzja organu rentowego z dnia 11 października 2018 r., znak: (...) odpowiada prawu i dlatego na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., odwołanie oddalił.

(...)